

Beskæftigelsesministerens besvarelse af § 20-spørgsmål nr. S 739 af 11. november 2004 stillet af Villy Søvndal (SF)

Spørgsmål nr. S 739:

“Vil ministeren udarbejde en oversigt over antal familier og personer, som i år skønnes at blive berørt af reformen ‘Flere i arbejde’ fordelt på de enkelte tiltag, f.eks. kontanthjælpsloft, nedsættelse af kontanthjælpen til ægtepar efter ½ år, nedsat kontanthjælp til SU-sats for unge uden børn etc., og i forlængelse heraf oplyse familiernes indkomster eller give et skøn baseret på de seneste oplysninger fra lovmodellen?”

November 2004

Vores sag

04-149-0008

Svar:

I det følgende er der angivet et skøn over berørte personer eller familier i 2004 i forbindelse med ‘Flere i arbejde’.

Formålet med at nedsætte de forskellige ydelser, er at styrke incitamenterne til at arbejde frem for at gå på passiv forsørgelse. Før regeringen kom til, var det et problem, at mange havde en minimal økonomisk gevinst ved at tage et arbejde – eller endda sætte penge til. I 2001 var der således ca. 170.000 personer, som tjente mindre end 1.000 kr. om måneden ved at skifte offentlig forsørgelse ud med et arbejde. Efter regeringens jobreform ‘Flere i arbejde’ og nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst, er antallet faldet med ca. 50.000 personer.

Der er ikke foretaget et skøn over familiernes indkomster i 2004, da lovændringerne har haft for kort tid til at virke til, at man på det eksisterende datagrundlag kan sige noget konkret om familiernes indtægter i 2004 som følge af “Flere i arbejde”.

Beskæftigelsesministeriet har iværksat en undersøgelse om bl.a. kontanthjælpsmodtagernes indtægtsforhold som følge af hhv. kontanthjælpsloftet, større timefradrag og reduktion af kontanthjælpen. Undersøgelsen forestås af SFI og resultaterne offentliggøres i begyndelse af 2005.

Det skal understreges, at antalsoplysningerne vedr. de forskellige tiltag ikke meningsfuldt kan lægges sammen, idet én person eller familie kan være omfattet af flere ændringer. F.eks. er ægtepar, som er berørt af ‘500 kr.’ reduktionen, ofte også berørt af reglerne om et loft over ydelser til kontanthjælpsmodtagere. I den forbindelse skal det nævnes, at der er et loft over det maksimale beløb, som et ægtepar eller en person kan miste som følge af indførelse af loftet. Et ægtepar kan således maksimalt miste 2.005 kr. i boligstøtte og særlig støtte, mens enlige maksimalt kan miste 1.327 kr.

Nedsættelse af kontanthjælpen for ægtepar og indførelse af et timetillæg

Der skønnes i 2004 at være ca. 20.000 familier, der efter ½ år på kontanthjælp bliver berørt af en nedsættelse af kontanthjælpen på 531 kr. Nedsættelsen udgør 531 kr. pr. ægtefælle – medmindre ægtefællen er pensionist, starthjælpsmodtager eller introduktionsydelsesmodtager. De ægtepar, som får nedsat kontanthjælpen, får forhøjet timetillægget fra ca. 12 kr. til 29 kr. pr. arbejdstime. Ydelsesreduktionen og forhøjelse af timetillægget trådte i kraft den 1. juli 2003.

Indførelse af loft over ydelser til kontanthjælpsmodtagere

Ca. 18.000 familier, heraf 7.000 enlige, skønnes på grundlag af oplysninger fra første kvartal 2004 at miste hele eller noget af boligstøtten og særlig støtte. I de fleste tilfælde kan det mistede beløb som følge af loft over kontanthjælpen og nedsættelse af kontanthjælpen genvindes helt ved at arbejde 5 - 10 timer om ugen. Ændringen trådte i kraft den 1. januar 2004.

Nedsættelse af kontanthjælpssatsen til unge under 25 år, der har været ledige eller aktiveret i mindst 6 måneder

Der skønnes i 2004 at være ca. 3.600 unge på nedsat ungesats, hvoraf hovedparten er enlige. Den månedlige ungesats nedsættes med 913 kr. for udeboende og med 376 kr. for hjemmeboende. Hjemmeboende vil således fremover få udbetalt 2.240 kr. og udeboende 4.506 kr. om måneden. Ændringen trådte i kraft den 1. juli 2003.

Forsørgertillæg til ægtefælle, der ikke udnytter sin arbejdsmulighed

Der skønnes i 2004 at være ca. 50 ægtepar, som får forsørgertillæg efter de regler, der blev indført i forbindelse med 'Flere i arbejde'.

Forsørgertillægget er på 2.616 kr. om måneden og gives til ægtepar, hvor kun den ene ægtefælle vil udnytte sin arbejdsmulighed, og derfor udover kontanthjælpen til sig selv får et tillæg til den hjemmegående ægtefælle på 2.616 kr. Ændringen trådte i kraft den 1. juli 2003.

Afskaffelse af beskæftigelsestillæg og den særlige aktiveringsgodtgørelse

Som led i reformen 'Flere i arbejde' blev beskæftigelsestillægget for kontanthjælpsmodtagere i individuel jobtræning afskaffet. Desuden blev den særlige aktiveringsgodtgørelse på op til 1.500 kr. om måneden afskaffet. Kontanthjælpsmodtagere kan fortsat modtage op til 1.000 kr. i aktiveringsgodtgørelse til hel eller delvis dækning af anslåede udgifter til transport, arbejdstøj og lignende ved deltagelse i tilbud om aktivering.

Ændringerne trådte i kraft 1. januar 2003 og omfattede kontanthjælpsmodtagere, der startede i individuel jobtræning eller et andet aktiveringstilbud 1. januar 2003 og derefter. Kontanthjælpsmodtagere, som var i individuel jobtræning ved udgangen af 2002, bevarede beskæftigelsestillægget så længe tilbuddet varede. Kontanthjælpsmodtagere, som var i aktiveringstilbud ved udgangen af 2002 med en godtgørelse på over 1.000 kr. pr. måned, bevarede ligeledes denne.

Som led i 'Flere i arbejde' blev der med virkning fra 1. juli 2003 endvidere gennemført en forenkling af redskabsviften, hvorefter individuel jobtræning blev afskaffet som redskab i aktiveringen.

Det er i sagens natur ikke muligt at opgøre, hvor mange personer der ville have fået beskæftigelsestillæg og den særlige godtgørelse på op til 1.500 kr., hvis de daværende regler fortsat havde været gældende i dag. Med udgangspunkt i beregningerne af de økonomiske konsekvenser af afskaffelsen af tillægget og den særlige godtgørelse kan der kun udarbejdes et usikkert skøn over antallet af personer, som i givet fald ville have modtaget tillægget og den høje godtgørelse.

Med dette udgangspunkt og på basis af oplysninger om antallet af aktiverede kontanthjælpsmodtagere i 1. halvår af 2004 skønnes det med betydelig usikkerhed, at omkring 40.000 kontanthjælpsmodtagere i løbet af 2004 vil have deltaget i et aktiveringstilbud, hvor der i givet fald kunne have været udbetalt et beskæftigelsestillæg. Der er tale om et skøn over antallet af kontanthjælpsmodtagere, der i en kortere eller længere periode i løbet af 2004 kunne være blevet berørt af afskaffelsen af tillægget.

På tilsvarende måde skønnes det med betydelig usikkerhed, at i størrelsesordenen 1.500 kontanthjælpsmodtagere i aktivering i løbet af 2004 i givet fald kunne have modtaget en aktiveringsgodtgørelse på over 1.000 kr. om måneden. Der er tale om et skøn over antallet af kontanthjælpsmodtagere, der i en kortere eller længere periode i løbet af 2004 kunne være blevet berørt af afskaffelsen af den særlige godtgørelse